

Czech SciVal fórum a E-knihy od nakladatelství Elsevier

cestovní zpráva

Jiří Fišer

Souhrn

Akce: SciVal fórum, nabídka E-knih od nakladatelství Elsevier

Datum konání: 26. 9. 2017

Místo konání: Praha, NTK

Klíčová slova: analýza výsledků vědy a výzkumu, vědecká publikační činnost, benchmarking
výzkumných institucí, nákup elektronických knih

Program

Šlo o dvě volně na sebe navazující akce od nakladatelství Elsevier. Dopoledne byl představen analytický nástroj SciVal, odpoledne pak předvedena současná nabídka elektronických knih.

Akce

Nejprve nám zástupci nakladatelství předvedli svůj nový analytický nástroj SciVal. Využívá data z databáze Scopus. Jeho analýzy jsou založené na dvou principech. První z nich je citační analýza, kde Elsevier přichází s novou metrikou CiteScore, jež pracuje s prominencí a důležitostí (hlediska dopadu článku). Druhá analyzuje data z profilů osob a institucí ve Scopus, např. Afilie, spolupráce, původ atp.

SciVal data zpracuje a provede jejich krásné analýzy. Jde o nástroj sofistikovaný a velmi dobře zpracovaný. Ve výsledku poskytuje informace o výkonnosti toho kterého vědce, instituce nebo o vývoji oboru v rámci geografických a časových dat. Subjekty zájmu je mezi sebou možné porovnávat z různých hledisek, nebo třeba můžeme hledat potencionální spolupráci na základě podobných aktivit či objevovat nové vazby a odhalovat skryté trendy. Vše ve světovém měřítku.

Možnosti pro zadávání analýz jsou značné, záleží jen na chuti si je poskládat, neboť nabídka nástrojů je opravdu široká. SciVal je komplexní analytické řešení pro managery vědy a výzkumu.

Má ale i slabé stránky. Je drahý, i když má prý být zahrnut v nabídce Národního licenčního centra CzechElib. Ne každý ho potřebuje, opakované analýzy takového rozsahu jsou vhodné pro opravdu velké instituce s rozsáhlou sítí mezinárodní spolupráce a se silnou pozicí na mezinárodním poli. Zdrojem pro SciVal je Scopus, tudíž jeho analýzy jsou jen tak dobré, jak přesná a aktuální jsou data a profily v databázi Scopus. SciVal nicméně pracuje jako nezávislý systém (sklízí data ze Scopusu). Z toho vyplývá, že je možné vyplňovat např. profilová data přímo do SciValu a že SciVal může čerpat i z jiných databází. Připravuje se kupříkladu spolupráce s organizací ORCID. Profily ve SciVal a Scopus propojuje automatický program a může se stát, že ke spojení nedojde nebo se objevují duplicity. Na tyto skutečnosti je možné upozornit technickou podporu.

Pokud chceme SciVal použít pro hodnocení vlastní instituce, musíme zajistit, aby s ním naši zaměstnanci plně spolupracovali a vyčlenit někoho, kdo se o tuto agendu bude starat. Ve světle možné nové metodiky hodnocení vědy a výzkumu je to jedna z možností, kterou ve vyplatí vzít alespoň na vědomí.

Po přestávce na občerstvení následovala pasáž o novinkách v rámci elektronických knih. V oblasti modelů prodeje toho mnoho nového nehledejme. V jedné rovině mřížky tu máme klasickou koupi titulu napořád, potom předplatné, potom automatický nákup pokud dojde k určitému počtu přístupů. V druhé rovině mřížky vidíme škálu od jednoho titul, přes výběrové kolekce až ke kompletním sadám. Mezitím jsou možné různé kombinace, asi tak jako všude.

Čím však Elsevier překvapil je Science Direct Topics. Umělá inteligence prochází databázi Science Direct a sestavuje definice k předem zadaným heslům z toho, co najde v odborné literatuře. Trochu se to podobá vzniku tolik známé Wikipedie, již má Science Direct Topics konkurovat. V tomhle případě však Elsevier upozorňuje, že odborné základy jejich projektu jsou více prokazatelnější, než je tomu u Wikipedie.

Na současném trhu zaujímá Elsevier, podle vlastních slov, strategii: málo, ale kvalitní. Je nejzarytější odpůrcem Open Access.